

[N. Neergaard.]

hen imod socialistisk farvede Ideer. Ja, det er jo saa ligetil for enhver, der har oplevet den Tid, at det var fra 1915, Sporene begyndte at vise sig saa stærkt.

Nu siger den højtærede Minister, at disse ekstraordinære Tvangs- og Kontrolforanstaltninger under Krigen var noget, man havde i alle Lande. Ja, det er fuldstændig rigtigt, det havde man i alle Lande, det deltog alle Partier i. Kun maa jeg sige, at desværre for Danmark og desværre for de danske Finanser drev vi det jo yderligere her end i noget andet Land med Undtagelse af Norge.

Men det er ikke dér, Tyngdepunktet ligger. Det er i den Retning, som det ærede radikale Parti kom ind paa med at ville fortsætte Udførelsen af disse Principper ogsaa efter Krigen. Og dér har vi jo at holde os til en meget opsigtsvækkende Tale, som Hovedmanden for det radikale Partis Socialpolitik under Krigen, nemlig det daværende Medlem, Hr. Ove Rode holdt, den saakaldte Gimle-Tale, den Tale, der blev holdt den 26. Oktober 1916.

Det, der gjorde, at denne Tale vakte en saa uhyre Opsigt og kastede saa skarpt Lys over det radikale Partis Fremtid, var netop dette, at Hovedindholdet i den ikke saa meget var at forsvare Krigsforanstaltningerne, som at hævde, at disse Foranstaltninger om ikke ganske i samme Form, saa dog i samme Aand, burde fortsættes efter Krigen. Det var det afgørende.

Derfor har jeg haft fuldstændig Ret i at sige, at fra den Tid og fra de nærmeste Maaneder før stammer den afgørende Vending i det radikale Partis Politik, en Vending, som senere har givet sig Udslag paa saa mangfoldige Maader.

Nu siger den højtærede Udenrigsminister, at han ikke rigtig vil kendes ved de fremragende Medlemmer, som ikke rigtig kunde gøutere den Politik, navnlig ikke dette, at den skulde fortsættes efter Krigen. Hvem der var — han saa sig om i Salen, han fik kun Øje paa en.

Nu er det saaledes, at vel er vi selvfølgelig alle sammen overmaade fremragende, vi, der sidder i denne Sal. Men der er ogsaa fremragende Folk udenfor Salen, som hidtil havde støttet det radikale Parti og nu unddrog det deres Støtte, ikke mindst paa Grund af den fuldstændige Vending, som Partiet havde gjort i socialistisk Retning, og som særlig fandt Udtryk i det daværende Medlem Hr. Rodes Tale. Og hvis den højtærede Udenrigsminister

kræver yderligere Bevis paa, at det var mange, hvem den Vending faldt for Brystet, og som ikke vilde og kunde være med til det mere, behøver han kun at se paa Vælgertallene fra Folketingsvalget i 1918 til Folketingsvalget i April 1920.

Endnu i 1918 havde det radikale Parti, tror jeg, i det væsentlige sin Vælgerhær ubeskaaren, idet man erkendte, at en ekstraordinær Tid, en Krigstid, krævede ekstraordinære Foranstaltninger. Men det var den Fastholden ved store Dele af Politikken fra Krigen, det var den Tilbøjelighed til at føre den over i Efterkrigstiden, som vakte saa stor Misbilligelse, ikke alene hos de fremragende Mænd, jeg hentydede til, men ogsaa i det radikale Vælgerkorps i det hele, og som gav sig Udslag i, at Tallet sank fra 195 000 til 123 000.

Det glædede mig, at den højtærede Udenrigsminister i alt Fald indirekte frafaldt sit Krav til os, at vi skulde kaste vore politiske og økonomiske Hovedgrundsetninger i Brokkassen og bøje os for det knebne Flertal fra sidste Folketingsvalg. Den højtærede Udenrigsminister erkendte, at det kunde man ikke forlange. Der var kun en eneste Ting, han forlangte af os, og det var, at vi ikke maatte benytte et Landstingsflertal til at hindre en Folkeafstemning om Forsvarssagen.

Det er noget fuldstændig andet, som slet ikke kommer ind paa det, jeg har nævnt. Det er et Spørgsmaal om, hvorvidt man mener, at det er rigtigt, at det er grundlovsmæssigt forsvarligt at føre et saadant Element, som Grundloven slet ikke kender, ind i Afgørelsen af Landets betydeligste Sag.

Første Næstformand (Pinstrup): Det ærede Medlem Hr. Povlsen har Ordet for en kort Bemærkning.

Povlsen: Naar det ærede Medlem Hr. Arnth Jensen saa ivrigt efterlyser det radikale Partis Stilling til den højtærede Kirke-ministers Sammenlægning af Præsteembeder i Anledning af de Udtalelser, der blev fremsat af det ærede Medlem Hr. Steen, skal jeg svare det ærede Medlem Hr. Arnth Jensen, at hvis han vil tage det ærede Medlem Hr. Steen til Indtægt mod den højtærede Kirkeministers Sammenlægning af Præsteembeder, tager han i høj Grad fejl. Naar det ærede Medlem Hr. Steen ønskede, at man skulde have en Lov for denne Sammenlægning, er det, fordi han vilde bort fra det Tilfældighedens Præg,